

Kap 2: Mannen i lådan

Fången

Jor skrapade fingrarna mot väggens brädor där i det becksvarta mörkret. Slet i de små trästickor han lyckade pilla loss, ända tills fingrarna blev klubbiga av blod. Slet tills träflisorna satt så djupt i fingrar och handflator att smärtan blev outhärdlig. Då drömde han knytnävorna i den enda lucka han hittat tills han inte hade någon känsel kvar. Men luckas var orubblig och de vassa stickiga kanterna skar sönder hans händer än mer.

Då började han skrapa på väggarna igen. Först när naglarna började lossna och värken från träflisorna blev outhärdlig föll han omkull och gav upp. Kämpande för att få in luft, stirrande ut i kolmörkret.

Till slut skrek han. Skrek tills hals och lungor gjorde det omöjligt att skrika mer.

Han sjönk ner mot en av väggarna. Lutade huvudet mot brädorna och kände hur hjärtat dunkade vilt. Förr eller senare måste någon komma in. Då skulle han vara beredd. Han skulle sitta vid sidan av luckan och kasta sig över den som kom in. Snabbt, utan att tveka. Han var trots allt en fruktad stridsman.

Jor sög på sina blödande händer. Försökte få fatt på stickorna med tänderna så han kunde dra ut dem. Var det en låda eller ett hus han befann sig i? En låda, så måste det vara. En jättelåda hela två manslängder lång. Och en manslängd hög och en bred. Det enda som fanns där inne var tre trähinkar. En hink med oaptitlig mat. En hink att göra sina behov i. Ännu en liten hink med vatten. Han skulle tydligen inte få törsta och svälta ihjäl. Men vem hade tagit honom till fånga? Det enda han kunde komma ihåg var att han gått i en gränd nere i hamnen i Riga när ett slag kommit bakifrån. Vagt mindes han rullningen av ett skepp till sjöss. Han måste ha drogats, kanske varit medvetlös i dagar och fraktats långt, innan han vaknat upp där i lådan.

Länge satt han orörlig. Ville gråta men lät bli. Om hans okända bortrövare fanns i närheten skulle de kunna höra honom. De skulle tro att de knäckt honom. Men det hade de inte. Det skulle de inte lyckas med.

Hon närmade sig lådan försiktigt. Det var en farlig man som satt där inne. En lönnmördare som försökt dräpa biskop Konrad av Ösel-Wiek, deras egen herre och det i biskopens egen borg inne på fastlandet. En lejd mördare. Och det bara några år efter att den förre biskopen Herman mördats i sin brinnande träborg, Örnborgen här ute på Ösel. Eller Arensburg som tyskarna kallat träborgen.

Hon hade försökt smyga fram, men det gick inte så lätt att dölja slamret från hinkarna.

”Vem där? Släpp ut mig!”

Han hade pratat plattyska. Precis som det var sagt att han skulle göra. Hon sa det enda hon fick säga.

”Jag säger det jag blivit tillsagd säga av min husbonde och det gör jag bara en gång. Du får aldrig mer prata med mig och jag får aldrig mer prata med dig. Försöker du prata med mig igen blir du utan mat och vatten i fem dagar.”

Hon drog ut spärren till inre luckan.

”Ställ nu hinkarna i mellanrummet. Stäng luckan igen.”

Jor försökte för tusende gången se genom springorna mellan bräderna, men såg inget. Ett vagt ljus trängde in i lådan under dagtid. Men det satt tydligen lister

påspikat över varje brädfog, och på taket låg det jord kunde han känna på lukten, så ingenstans gick det att se ut. Även upp efter väggarna fanns det visst uppskottad jord anade han på lukten. Vad skulle han göra nu? Vägra? Göra som han blev tillsagd? Han behövde tänka...

”Varför är jag här?”

”Inte ett ord till!”

Inget hände på en lång stund. Just som hon beredde sig på att gå därifrån hörde hon skrapljud. Hon kikade in i lönnhålet. Hinkarna var utbytta men den inre luckan stod fortfarande öppen. Hon väntade. Till sist stängdes även luckan. Då låste hon den. Öppnade ytterluckan. Bytte ut hinkarna. Låste yttre luckan. Öppnade den inre.

”Nu kan du ta hinkarna. Stäng luckan snabbare den här gången. Vi kommer göra det här varannan dag så maten och vattnet måste räcka två dagar.”

Dagarna gick. Veckorna. Månaderna. Inget bröt rutinerna. Inget utom bytet av hinkar varannan dag. Inget utom skillnaden mellan natt och dag. Inget utom skillnaden i kyla och värme. En enda gång hade han hört röster. Hans kvinnliga fångvaktare hade pratat med någon där utanför. Och då hade Jor förstått att han befann sig på Ösel. Det visste han därför att fångvaktare hade pratat så som hans mor hade pratat, och hon hade kommit från Ösel. Hon hade pratat en speciell estniska med massor av instuckna svenska ord.

För varje fullmåne skar han in ett streck i en bräda. Arton streck hade det hunnit bli. Så nu var det hans andra vinter där i lådan. En vinter som var värre än hans första. Mycket värre. För Jor frös så han skakade. Trots att han fått skinn och pälsar att ligga på och ha över sig.

Nu hade han alltså suttit inlåst arton månader i halvmörker där i lådan. Utan byte av hosor och underkläder. Han stank! Det fanns inte längre ett uns av fett på hans kropp. Han skulle nog inte känna igen sig själv om han fick se sin spegelbild. Det var just det att han blivit så mager som gjorde att denna vinter var värre än den första. Det var just detta som gjorde att han frös så fruktansvärt denna andra vinter.

Varje dag i arton månader hade han gjort samma sak för att inte bli galen. Tänkt på det som hänt i sitt tidigare liv. Tänkt på det som varit bra, på det som varit dåligt. Tänkt på samma saker, igen och igen. Allt för att låta bli att tänka på sitt helvete där i lådan. För gjorde han det, då visste han att galenskapen skulle komma krypande. Ja det visste han.

Det hade varit 1363 då när han blev inlåst i lådan. Hade det hunnit bli 1365? Var vintern så långt gången? Ännu låg snön djup och tur var det för snön blev till en värmande täcke för honom där i hans kylslagna låda. Vore det inte för snön så skulle han dött denna vinter. Hur skulle det bli nästa vinter? Nej, tänk på annat. Vad hade hänt med hans skepp? Med hans handelshus där i Dorpat?

Han reste sig och började gå sin dagliga promenad. Runt och runt inne i lådan med hinkarna och pälsarna placerade i mitten. Fem varv åt ena hållet. Sedan fem åt det andra. Om och om igen. Det gick långsamt. Snart skulle han inte orka röra sig längre.

Det hela måste få ett slut! Och han visste hur. Han hade fått tag på en träflisa. Tillräckligt stor för att sticka sig själv. Blodet skulle få rinna till livet tog slut. Så måste det bli. Snart, för nu orkade han inte mycket mer.

”Lyssna noga nu.”

Jor spratt till. Hörde han rätt? Någon pratade med honom. För första gången på nästan två år.

”Jag är din fångvaktare. Gör bara det jag blivit tillsagd. Men jag kommer att dö snart. Skrällhostan blir min död. Hit har jag blivit buren på bår.”

Jor harklade sig, försökte säga något. Men rösten bar inte. Den blev bara till ett svagt kraxande.

”Jag vet inte varför du tvingas sitta här, men jag har låtit meddela min herre i Visby att du är död. Att du frusit ihjäl.”

Nu visste inte Jor vad han skulle säga, om han nu kunnat prata.

”Jag kommer snart att träffa vår skapare. Då vill jag inte ha din död på mitt samvete, så du kommer att bli frigiven.”

Jor kände tårarna komma strömmande i tyst gråt.

”Du kommer att få bo i ett varmt hus, få äta upp dig. Tvätta av dig, vänja dig vid ljus igen. Vaktad av två av mina tjänare. När du hämtat dig om någon månad kommer du få segla härifrån med förbundna ögon. Du kommer att släppas i en roddbåt utanför Riga. Då blir du fri.”

Jor klev ner i roddbåten. Han blev starkare för varje dag, men han som varit en kraftfull stridsman, han hade nu armar och ben som förvandlats till klena pinnar, så han klev försiktigt.

”Er herre är död säger ni. Så varför inte säga mig vem som hållit mig fången? Säg mig åtminstone det.”

Sjömannen tvekade, sedan kom det.

”Nickel Louk heter han. Köpman i Visby.”

Jor nickade till tack. Sedan började han ro. Hatet gav honom styrka.

Sju vita fjädrar

Det första Jor frågade efter när han klev iland i Riga hamn, det var sitt skepp. Var hade det blivit av hans lilla kogg Gåsen? Han fick beskedet att det blivit sålt av Rigas hamnfogde efter att Jor försvunnit därför att inga arvingar hört av sig, och det redan för över ett år sedan.

Han hade haft bättre tur när han frågat runt efter sin gamle skeppare och bäste vän, Peter. För Peter hade kommit seglat in i Riga hamn bara några dagar senare. När Jor kramade om Peter kände Jor fukten av glädjetårar för första gången på två år. Peter litade han fullständigt på. Så mycket att han var den ende som kände till att han hjälpt furst Kestutis fly från Marienburg.

Det tog sin tid att få hamnfogden att punga ut med det fogden fått betalt för skeppet, men tillslut hade även detta löst sig. Men vad det hade blivit av skeppslasten, som varit mer värt än den gamla koggen, det kunde inte hamnfogden ge besked om. Den lasten hade han visst sålt vidare och sedan stoppat silvret i egen ficka. Men hur skulle Jor kunna bevisa det?

Sedan gick färden till Dorpat och Pskov. Även i Dorpat hade det mesta försnillats och stulit. Bara i Pskov blev han hederligt bemött. Borgmästaren Ontsifor såg till att han fick sin rätt. Men det berodde nog mest på att Ontsifor ännu hade brevet från ingen mindre än storfurste Kestutis i färskt minne.

Där längst ute på kajen i Visby hamn låg skeppet. Hans skepp, med den välkända gåsen uppspikad i fören.

”Hon seglade in igår”, sa Peter, hans gamle skeppare och vän.

Det var inget märkvärdigt skepp. Bara en helt liten och mycket sliten kogg. Men ändå så kände Jor sig märkligt berörd där han stod och såg bort mot skeppet Gåsen. Det hade varit hans skepp. Hans stolthet då när han, fattigpojken från Wäta utby, blev köpman och ägare till sitt första skepp. Det hade varit en stor sak.

”Det är bekräftat”, sa Peter. ”Ågaren till skeppet är Nikel Louk”. När Jor hörde detta, knöt han sina händer i vrede.

Jor fick vänta länge förklädd till tiggare, men tillslut föll ett slitet kopparmynt ner i hans utsträckta hand. Jor bugade sitt undergivna tack. Det hade inte varit vem som helst som gett honom myntet, utan en köpman som Jor hyrt lagerrum ihop med för några år sedan. En som hade känt honom mycket väl. Så förklädnaden fungerade. Hans gamle bekant hade inte känt igen honom. Och gjorde inte han det, då skulle ingen annan göra det heller. Dags för nästa steg i planen. Att undersöka läget.

Jor hyrde in sig själv och Peter i ett litet rum på södra sidan av staden. Det hade fått bli uppe på Klinten en bit innanför Söderport. Han hade sökt efter en bostad där han kunde komma och gå både som tiggare och som en välbeställd herre, utan att någon reagerade. Lösningen hade blivit ett rum där han antingen kunde gå ut den vanliga vägen, eller smita ut genom ett fönster. Och det i ett gårdshus mitt bland en rad bagerier som fick hela trakten att dofta härligt av nybakat bröd. Huset passade honom också för att det låg i ett område där få köpmän rörde sig. Han ville inte bli igenkänd även när han var uppklädd. Fast risken var liten att någon skulle känna igen den en gång så kraftige och välbeställda ynglingen i honom. För svältkosten där i fångenskapen hade gjort honom mager och han hade dessutom låtit bli att klippa ner det långa skägg som växt ut där i mörkret i lådan. Inne på gården kunde Jor även börja träna upp sig igen. Börja få tillbaks styrkan och rörligheten i kroppen igen. Minst en timme om dagen fäktränade han och Peter, men med grova käppar istället för svärd.

Efter att ha studerat tiggarna på Visbys gator för att lära sig tiggeriets konst, så började Jor att sitta och tigga utanför Nikels hus. Ibland ända från solens uppgång till dess nedgång. Och det utan att någon lade märke till honom, för vem lägger märke till en tiggare? De smutsiga och trasiga paltorna gjorde helt enkelt Jor osynlig. Fast kanske inte helt osynlig. För andra tiggare märkte att just den här tiggaren, han luktade lite mindre illa än vanligt.

Jor lärde sig snart när de olika medlemmarna i hushållet kom och gick. Förutom Nikels hustru och deras vuxna dotter Tilde, så bodde det två pigor och en skrivare i huset. Efter några dagar kunde han nästan förutse när någon av dem skulle komma eller gå.

Nikels lilla stenhus låg halvvägs upp från hamnen mot Norderport. Huset hade tre ingångar. En mot gatan, en mot en gränd. Den tredje ut mot gården. På baksidan av huset hade Nikel även ett stall och några uthus. Och en trädgård där det fanns plats att odla lite grönsaker i. Runt gården låg en fallfärdig mur. Det tidiga gryningsljuset använde Jor till att utforska varje tänkbar väg in i trädgården, efter att först ha sett till att bli vän med grannhunden.

Jor hade använt veckor till att fundera ut sin hämnd. Först hade han tänkt att det varit ett misstag att lösa ut köpesumman för skeppet, för det måste Nikel ha fått höra talas om. Men sedan hade han tänkt att det bara var bra att Nikel visste att han var i livet. Det kunde han använda sig av i den plan som började växa fram i hans huvud. En plan för en hämnd värre än döden.

Först när det inte fanns mer att ta reda på, började han lägga ut sju vita fjädrarna på husets framtrappa. Sju fjädrar från en gås. Varje natt i en veckas tid lade han ut sju lika dana gåsfjädrar. Ibland på framtrappan. Ibland utanför någon av de andra ingångarna. Någon gång på skeppet Gåsen.

Att lägga dit fjädrarna blev som väntat svårare för varje natt. Sista natten hade det suttit vakter vid två av dörrarna. Nikel själv, han hade suttit vid den tredje. Men en av vakterna hade slumrat till ett litet ögonblick. Det hade räckt för att fått lagt dit fjädrarna.

Nu var det dags för nästa steg i planen. Jor behövde tid att fundera. Han bestämde sig för att passa på att resa hem till hembyn och se om farfadern fortfarande hade hälsan.

Jor från Wäta utby

Våren hade kommit av sig. Regnet hade fallit i dagar, iskallt och envist som om det varit på senhösten. Till hälften upplösta fjolårslöv fick både människor och djur att halka runt i en slipprig lervälling.

Fukten, den kom ingen undan för vattnet rann in i husen, och hur mycket man än eldade gick det inte att driva bort vätan. Vattnet rann helt enkelt inte undan. Jorden orkade inte suga upp mer.

Till slut steg vattenytan i träsket som omger den lilla byn. Ända tills byns enda brunn översvämmades av dyigt stinkande träskvatten. Närmaste rena brunn fanns i Wäta by i norr, men dit gick det inte att köra med byns enda kärra. Inte när vattnet stod högt i myrmarkerna.

Men så dånade åsken över det bördiga slättlandet nere i söder och de gamla började prata om väderomslag. Nästa dag sken solen. När dimman gled bort steg ångan upp från de uppvärmda agtaken. Träskvattnet sjönk undan. Leran stelnade. Livet blev möjligt att leva igen.

Eländet med den översvämmade brunnen, det fanns kvar. Det skulle dröja veckor innan den lilla byn hade friskt dricksvatten igen. Byåldersmannen utsåg Jors farfar att rida bort till Wäta by för att hämta dricksvatten i lädersäckar. Det blev bestämt att Jor som var på besök i byn skulle rida med.

Under ritten till Wäta by studerar Jor en falk som snurrar runt varv efter varv högt där uppe över deras huvuden. Men den dyker inte, får visst inte syn på något byte. Njuter kanske bara av att följa med luftströmmarna. Jor undrar hur Gotland ser ut högt där uppifrån? Säkert en vacker syn. Måste se helt blåprickigt ut då hela Gotland är fullt av sjöar, träsk och sankmarker. Fast det som ser vackert ut för en falk, det är ett elände nere på marken, fullt som det är av myggsvärmar om somrarna.

Myggen, det var de som fått Jor att lämna den lilla namnlösa träskbyn för äventyret i Visby för år sedan. Wäta utby blev byn kallad, om den nu någon gång måste ha ett namn.

De red tyst, farfar Alwin först och Jor sist. Alwin var gammal så det är han som skall inleda samtal. Men då Alwin är nästan döv blir inte mycket sagt. Samtal med Alwin brukar hur som helst sluta i en massa "Va?" och i mängder av missförstånd. Att Jor numera är en känd och smått förmögen man från den stora staden Visby, det förändrar inget. Jor får allt finna sig i att rida tyst bakom sin farfar tills han blir tilltalad.

När de kommer fram till Wäta blir det Jor som får dra i brunnsstången medans Alwin håller i lädersäcken med sina darriga gammelmanshänder. Det blir Jor som får hålla upp ifrån hinken, och det blir han som lyfter upp och knyter fast säckarna. Sedan börjar återfärden.

När de plaskar fram på den översvämmade vägen mellan två kärr, muttrar gamle Alwin:

"Vattnet har snart dragit undan."

"Va?" retas Jor.

"Va?" svarar gamlingen.

"Vattnet har snart dragit undan", säger Jor.

"Va?"

Mer blir det inte sagt under den ridturen.

Det är som om det vore igår jag red här med min far, tänker Jor. Ändå är det tre år sedan de red här tillsammans, bara några veckor innan dansken klev iland där borta i väster i trakten av Klintehamn.

Fadern hade överlevt de blodiga försvarsstriderna vid Ajmunds bro, de strider där borta vid Mästerby som kostat så många gotlänningar livet. Men brandskattningen av landsbygden efter dansken seger, den hade kostat honom livet. Myggsvärmarna hade skyddat den lilla byn där ute i träskan från fienden mer än en gång, men inte den där gången. Nej, många hade dött då på förhösten 1361 när dansken hittat till den lilla obetydliga utbyn och brände den, mest för att skrämma de rika bönderna där borta i Wäta by till underkastelse. En av de som huggits ner av danskens tyska knektar hade varit Jors far. Redan dagen efter det illdådet hade rikebönderna i Wäta letat fram det begärda och lämnat över det till dansken.

Det som räddat livet på många den gången, det var att de hunnit gömma sig i träskan. Och agen i taken hade räddat det mesta av byn från att brinna ner, för ag håller kvar vätan och brinner inte så lätt. Fukten från en liten skur bara några dagar innan hade räckt, trots den ovanligt varma sommaren.

Det hade räddat livet på hans mor. Hans älskade mor från Sörve, den där långa smala halvön som stack ut från Ösel där i Rigabuktens mynning. Men vad hade det hjälpt? Svälten hade tagit henens liv den hårda vintern efter brandskattningen.

Byn hade drabbats hårt redan av den stora farsoten tio år tidigare. Då 1351 hade stora döden härjat som värst på Gotland. Den där farsoten med sina stinkande bölder och med sin vidriga blodhosta. Men det var inte bara döden som tömt byn från folk, för många av de som överlevt farsoten hade välkomnat möjligheten att fly från fattigbyn för att bosätta sig på övergivna gårdar i bördigare trakter. Farsoten som varit de mångas förbannelse, den hade även blivit till någras välsignelse.

Den ende som stannat kvar inne i byn och ändå överlevt danskens illgärningar, det hade varit byåldersmannen. Han med sitt långa vita hår och sina buskiga ögonbryn. Han som var så vördad bland de få familjer som fanns kvar i byn, att knappt ens någon vågade ifrågasätta honom. Redan då hade han varit krumböjd och halvblind, men det hade inte hindrat honom från att stå där och vråla ut sin vrede när danskens hyrda knektar kastade upp brandfacklor på taken. Ändå hade ingen rört honom. Hans krumböjda vrede verkade märkligt nog ha räddat livet på honom den där helvetiska dagen. Kanske för att knektarnas danske befälhavare inte själv tagit aktiv del i illdådet, utan bara suttit där tyst på sin häst och stirrat på den ilske gamlingen. Kanske var det helt enkelt den sorgsna ledan i blicken på deras danske befallningsman, som gjorde att ingen av tyskeknektarna rörde gubben.

Jor satt på sin häst och såg ner på byn han just lämnat. Hans farfar stod kvar där nere, orörlig. Han ville inte lämna sin by. Den byn Jor redan lämnat bakom sig för länge sedan. "Det går ingen nöd på mig", tänkte Jor. Min hälsa kommer att komma tillbaks, även om det kommer ta många månader innan musklerna och spänsten är tillbaks fullt ut. Och jag är rikare än när jag satte ut på min första resa med skeppet Gåsen. Jag kan resa mig igen. Men varför? Det måste jag få svar på först. Varför satt jag där så omänskligt fångslad i nästan två år? Varför?

Eldhulets dans

Två veckor hade Jor tillbringat i Wäta innan han återvände till Visby. Han hade med sig massor av gåsfjädrar, men upptäckte snabbt att de inte skulle behövas. För nu var Nikel rädd. Så rädd att han placerade ut vakter varje natt, och det inte bara i hans hus utan även på de av hans skepp som låg i hamn. Dags för nästa steg i planen. Att hota det som var Nikel allra kärast.

Där kom hon. Ingen fanns i närheten precis om det var planerat. Jor kastade sig över Tilde och drog ner henne på marken. Hon skrek till av rädsla.

Sen gick det fort. Jor hade knappt ens hunnit riva av henne hucket innan Peter rusade fram och började låta påkslagen hagla över honom. Jor kippade efter andan. Det gjorde ont. Olidligt ont. Han drog sig undan och skrek ut sin frustrerade vrede. Påkslagen fortsatte att hagla och slutade först när han kastat sig över närmaste staket. Jor reste sig och stapplade iväg samtidigt som han såg sig oroligt omkring. Men det fanns inget att se. Ingen följde efter honom.

Peter kom hoppande över muren. Han höll fortfarande påken i handen. Jor började gå mot Peter. Nu skulle han minsann få igen för de där hårda slagen med påken.

”Du hade inte behövt slå så hårt!” sa Jor surt. ”Ikväll får du betala din öl själv.”

”Skulle inte det hela verka trovärdigt då?” Peter skrattade.

”Hur har det gått?”

”De svalde betet. Nikel blev mycket tacksam för att jag räddade undan hans dotter Tilde från en närgången tiggare. Och jag blev erbjuden arbete precis som du trodde. Du pratar med en vedhuggare numera. Jag skall hugga upp ved till vinterförrådet och har fått en sovplats i ett av uthusen. Börjar i morgon. Och så skall jag se till att inget händer Tilde när hon behöver gå ärenden.”

De började gå hemåt.

”Gåsen då?”

”Skar halsen av den och lade den där du sa. Mitt på gårdsplanen. Det blev ett fasligt skrikande när den hittades.” De gick tysta en stund.

”Då får det hela lugna ner sig lite innan nästa steg. Men inte för mycket. Då och då får du lägga ut lite fjädrar igen.”

”En sak bara”, sa Peter. ”Lämna Tilde ifred i fortsättningen. Det är inte hennes fel att hennes far är ett svin.” Jor svarade inte.

Nikel hade aldrig någonsin varit så rädd. Det var inte bara det att han var helt naken som gjorde honom riktigt rädd. Det var lika mycket det att han hade fått håret och skägget nedklippt. Ingen som såg honom nu skulle kunna tro att han var en rik och mäktig köpman från Visby. Han hade förvandlat till vem som helst. Blev han nedslängd i en namnlös grav nu, hur skulle då något veta att det var han som låg där?

Kvällen innan hade han känt sig glad och nöjd. Då när han stått på trappan till sitt eget hus där i gränden efter en trivsamt kväll med vänner. Det enda han märkt var ett svagt ljud, sedan kom det plötsliga armbågsgreppet om halsen. Följt av ett hårt tryck mot halspulsådern. Sen kom gnistorna. Sedan måste han ha fallit omkull.

Nikel var ingen fegling. Som ung hade han rest på många långresor. Mer än en gång hade han tvingats försvara sig och sitt skepp med vapen i hand. Tre män hade han dräpt med sitt kortsvärd. Men nu var han maktlös, helt maktlös. Han frös. Frös så han skakade där på marken.

Ingen hade funnits där när han vaknat naken med bakbundna händer. Där på det som verkade vara en namnlös grav på en okänd kyrkogård. Med ett nyskottat grav en liten bit bort. Hans grav!?

Mörkret vek undan borta i skogskanten. Någon kom med en fackla i handen. Två var de visst. Skulle han ropa? Vågade han ropa? Rädslan snörpte igen halsen. Innan han hunnit få ur sig några ord såg han hur flera eldar flammade upp. En efter en till det blev till sju eldar i en cirkel. Sedan tändes eldhjulet som var rest mitt i cirkeln. Ett stort trähjul som vilade uppe på en stång. Ett sådant där hjul som brukade tändas på ljusfesten vid julen. Ett sådant där hjul som de gammaltroende gärna tände när de ville åkalla eldens gud.

De två figurerna hoppade omkring allt vildare där bland eldarna i sin vilda dans. Samtidigt som de knuffade igång hjulet med hjälp av käppar så att det började snurra ovanför deras huvuden. Allt gick fortare och fortare. Ett regn av gnistor flög ut från hjulet.

Dansen höll på länge. Ända tills det brinnande eldhjulet föll i bitar och brakade ner på marken. Men inte ens då hade de två djävlarerna dansat färdigt sin vilda dans. För då började de hoppa över de nedfallna stockarna. Ända till elden började falna.

Hur länge dansen pågått visste han inte. Men när de två djävlarerna slutat sin dans, så klev de fram till honom. Tog tag i hans händer och ben. Slet ner honom i den grävda graven. Den ene tog fram en kniv. Då svimmade Nikel.

Jor tittade ner på Nikel. Var han död? Andades han? Kanske, kanske inte. Han kände en överraskande likgiltighet över vilket. Sedan skar han av repen som band ihop Nikels händer och fötter och kastade sju vita fjädrarna ovanpå Nikel. Dags att gå hem.

Jor slängde sig utpumpad på sängen när han och Peter kom hem. Både den natten och nästa natt blev oroliga. Fulla av onda drömmar.

”Vakna!” Det var Peter som väckt honom.

”Du väcker hela huset som du håller på.”

Jor klev upp. Gryningen hade kommit. Han klev ut på trappan. Vad var det som låg där? Han tittade överraskat ner och studsade till, för där låg det sju svarta korpfjädrar!

Han stod överraskat kvar en lång stund. Trodde knappt sina ögon.

”Någon vet visst vad vi hållit på med”, tänkte han tillslut. ”Men vem?”